

הצטיינות בערש התרבות

שני צוותים ישראליים זכו בתחרות של האיחוד האירופי לפיסיקה על עבודות באסטרונומיה, בהנחיית "פרחי מדע" במכללת עמק הירדן

דודו פונדק, "פרחי מדע", מכללת עמק הירדן

הבחירה נפלה על קבוצת תלמידים משני בתי ספר בנתניה, ארט-שרת וטשרניחובסקי. קבוצת תלמידי פיסיקה משני בתי ספר אלה, בהדרכתה של מורה נלהבת לפיסיקה, אירנה קופלר, ערכו מחקרים בסדרת נושאים שונים: פעילות השמש, המגנטוספירה של כדור הארץ, מבנה גלקסיית שביל החלב, חורים שחורים וקוזארים, בהנחיה המקצועית של זוג אסטרופיסיקאים מ"פרחי מדע", דר' לב פוסטילניק ורעייתו סבטלנה. בהנחייתם הגישו ארבעה תלמידים את עבודתם לתחרות הבינלאומית וזכו להגיע לשלב הגמר יחד עם עוד 11 צוותים. טל קופלר ומתן הרשקוביץ, תלמידי כיתה י"ב, עסקו במיפוי גלקסיית שביל החלב בדרכים שונות, באמצעות לידתם ומותם של כוכבים. לצורך מחקרם עקבו התלמידים אחרי הפריסה של צבירי כוכבים, ננסים חומים וענני גז מימן בגלקסיית שביל החלב. ניצן עטיה ובל טמיר עסקו בחקירה של סיבוב השמש סביב צירה, באמצעות כתמי שמש וההתפרצויות המלוות אותם.

הצוותים הזוכים בתחרות משמאל לימין: אירוקו מזר (מצוות השופטים), אירנה קופלר, טל קופלר, בל טמיר, ניצן עטיה, ברברה בוצ'ר, מתן הרשקוביץ, ומנחה הפרויקטים הזוכים דר' לב פוסטילניק

הצוותים שהעפילו לשלב הגמר הגיעו לאתונה ביום שישי 25.11.05. הפרויקטים הוצגו באמצעות פוסטרים מרהיבים ומצגות. מתח רב היה באוויר לקראת בחירת הצוותים הזוכים בתחרות. התלמידים היו צריכים להפגין שליטה בנושאי

השמים מספקים מקור לשאלות על קיומנו בעולם, על מבנה היקום והדרך שבה אנו מבינים אותו. הניסיון לענות על שאלות אלה בדרך מדעית החל לא רחוק מאיתנו, מרחק של פחות משעתיים טיסה, לפני למעלה מ-2500 שנה. מפתיע להיווכח, שחרף עתיקותן של שאלות אלה ולמרות ההתפתחות הטכנולוגית המרשימה מאזימי אריסטו, הן עדיין מוסיפות לסקרן בני נוער ומדענים. השנה, שנת המדע הבינלאומית, החליט הארגון האירופי לפיסיקה לארגן תחרות בנושא אסטרונומיה. תלמידים מכל רחבי אירופה התבקשו להציג מחקרים שביצעו בנושאים הקשורים למערכת השמש, התפתחות כוכבים ומבנה גלקסיות. 92 צוותים מ-30 מדינות באירופה הגישו עבודות לתחרות הנושאת את השם Sky Watch. בעידוד משרד החינוך והמפקח על הוראת הפיסיקה, דר' דוד סלע, הוחלט ב"פרחי מדע", מרכז ארצי לחינוך מדעי ולמחקר במכללת עמק הירדן, להשתתף בתחרות זו. ב"פרחי מדע" מתקיים, במהלך 13 שנות קיומו, מפגש מתמיד בין אסטרופיסיקאים לבין בני נוער המעוניינים לחקור ולהבין בדרך מדעית את צפונות השמים. לכן, למרות שהפניה של משרד החינוך הגיעה רק חודשיים לפני מועד הגשת העבודות, צוות פרחי מדע לא הופתע. השאלה הייתה מי הם התלמידים, העוסקים במחקר אסטרונומי, המתאימים לגשת לתחרות.

"פרחי מדע" - הצוות הזוכה במקום ראשון, בתחרות sky-watch משמאל לימין: התלמידות: בל טמיר, ניצן עטיה והמורה אירנה קופלר ומארגני התחרות: אירנה טבלטי, מנלאוס סוטירו

התמונות צולמו על-ידי דוד פונדק.

עבודותיהם, בשפה האנגלית. התוצאות היו מחמיאות לצוותים מישראל. הצוות של בל טמיר וניצן עטיה זכה במקום הראשון, והצוות של טל קופלר ומתן הרשקוביץ זכה במקום השלישי. המודל המשלב עבודה משותפת של מורים, תלמידים וממומחי תוכן, מרכזי מדע או מרכזים לחינוך מדעי בארץ הוכיח את

עצמו. בתחרות זו הצליחו תלמידי הפיסיקה להגיע להישגים בקנה מידה אירופי ובינלאומי. צוות פרחי מדע במכללת עמק הירדן ערוך להמשיך את ההצלחה, ולקלוט גם בשנה הקרובה במסגרת האסטרטופ תלמידי פיסיקה סקרנים, המוכנים להשקיע בלימוד נושאים באסטרונומיה ואסטרופיסיקה. **תהודה**